

BÖYÜK BRİTANIYA VƏ AMERİKA BİRLƏŞMİŞ ŞTATLARINDA BAYRAMLARIN MÜQAYİSƏLİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ

J.M. Nəsirova

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası
jale.nasirova@sport.edu.az, orcid.org/0000-0002-5320-5654

Nəşr tarixi

Qəbul edilib: 15 sentyabr 2022

Dərc olunub: 27 dekabr 2022

© 2021 ADBTİA Bütün hüquqlar qorunur

Annotasiya. Məqalədə Böyük Britaniya və Amerika Birləşmiş Ştatlarının ümumi bayramları nümunəsində bu ölkələrin mədəni ənənələri və adətlərinin oxşar və fərqli cəhətlərindən, bayramların xüsusiyyətlərindən, ölkələrin mədəni həyatında bayramların rolundan, iki ölkənin hər birində ümumi bayramların və festivalların keçirilmə xüsusiyyətlərindən bəhs edilir.

Açar sözlər: *bayram, tədqiqat, adət-ənənə, tarixi məna, müqayisə, oxşar cəhətlər, fərq.*

Giriş. Başqa ölkələrin xalqlarını anlamaq üçün təkcə onların dilini bilmək kifayət deyil, bu ölkələrin mədəniyyətini, tarixini bilmək lazımdır. Hər bir ölkənin başqa heç bir ölkədə olmayan əlamətdar tarixi bayramları olduğu kimi, bir çox ingilis dilli ölkələr arasında ortaq bayramlar da mövcuddur. Bayramlar əsrlərdən bəri mövcud olan ənənələrdir. Bayramın tarixi kökləri qədim dövrlərə gedib çıxır. Onlar ritual, həyat tərz, dəyər yönümləri ilə əlaqələndirilir. Hətta qədim dövrlərdə insanlara mühüm sosial funksiyaları yerinə yetirən bayramlar da lazım idi: estetik, əxlaqi. Bu gün müxtəlif bayramlar mövcuddur: dini, beynəlxalq, peşə, dövlət rəsmi, qeyri-rəsmi və s.

Görkəmli rus alimi İvan Sneqirev «bayram» anlayışını belə şərh etmişdir: «Bayram» sözü əyləncə və sevincin birləşməsi ilə, gündəlik iş prosesindən azad olmaq mənasını ifadə edir. Bayram - boş vaxtdır, önəmli bir gündür, təntənəli hərəkətləri yerinə yetirmək üçün qəbul edilmiş bir ənənədir. Antik dövrün lüğətinə əsasən də «bayram» sözü latınca «dies festus»,

«fesia/feria» sözündən irəli gələrək «işdən azad gün» deməkdir. Mədəni adət-ənənələrin öyrənilməsi, xüsusən də bu gün Böyük Britaniya və Amerika Birləşmiş Ştatları ölkələrinin xalqları tərəfindən qəbul edilmiş müxtəlif bayramların, festivalların, adət-ənənələrin xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi aktual mövzulardan biridir. ABŞ çoxmillətli ölkə olduğundan və onun ərazisində yaşayan xalqlar dövlət bayramlarından əlavə öz milli bayramlarını da qeyd edirlər. Ölkələrin dövlət bayramları hər bir insanın həyatının ayrılmaz hissəsi olduğundan indiyə qədər öz əhəmiyyətini itirməyib.

Tədqiqat metodları. Tədqiqat obyektı Böyük Britaniya və ABŞ-ın mədəni adət-ənənələri və bayramlarıdır.

Tədqiqatın məqsədi aşağıdakı tədqiqat tapşırıqları vasitəsilə aşkar edilir:

- ölkənin mədəni həyatında bayramların rolunu öyrənmək;
- ümumi bayramlarla bağlı mədəni ənənələrdə oxşar və fərqli cəhətləri müəyyən etmək;
- bu iki ölkənin hər birində ümumi bayramların və festivalların keçirilməsinin xüsusiyyətlərini araşdırmaq.

Bu tədqiqat işində tarixi və təsviri üsullardan istifadə edilmişdir. Tarixi metod Böyük Britaniya və Amerika Birləşmiş Ştatlarının din tarixinin, bayramlarının və adətlərinin öyrənilməsində, təsviri metod isə Böyük Britaniya və ABŞ-da geniş yayılmış bayramlar və adət-ənənələr haqqında məlumatların toplanması, təhlili və təqdim edilməsi prosedurunda öz əksini tapmışdır.

Bütün dövrlərdə müxtəlif xalqlar üçün bayram xüsusi hadisə olub, digər iş günlərindən seçilib, ailənin, bütün cəmiyyətin, ölkənin həyatında xüsusi məna kəsb edib. Bütün bay-

ramların bir qədər müxtəlif olmasına baxmayaraq, onların bir çoxunun ortaq cəhətləri də var. Bayramlar müxtəlif xalqların mədəniyyətində həmişə olub, indi də müxtəlif ölkələrin mədəniyyətində mövcuddur.

Böyük Britaniyada cəmi 38 bayram, onlardan 5-i rəsmi, Amerika Birləşmiş Ştatlarında isə 54 bayram mövcuddur ki, onlardan da 7-si rəsmi hesab edilir. Bu ölkələr arasında ortaq bayramlardan bəhs edək. ABŞ və Böyük Britaniyada ümumi və ən populyar bayramlardan aşağıdakıları qeyd etmək olar:

- Milad - 25 dekabr
- Yeni il - 1 yanvar
- Müqəddəs Valentin Günü -14 fevral
- Halloween (31 oktyabr)
- Analar günü
- Axmaqlar günü - 1 aprel
- Pasxa - ilk tam aydan sonra, yaz bərabərliyi günündən sonrakı bazar günü
- Beynəlxalq Solaxaylar günü.

Böyük Britaniya və ABŞ-dakı bütün bayramlar arasında «Milad» əhatə dairəsinə görə ən möhtəşəmidir. Dekabrın 25-də qeyd olunur, lakin hazırlıqlar noyabrın sonunda, «Şükran günü»ndən («**Thanksgiving day**») dərhal sonra başlayır. «Milad» İsa Məsihin anadan olması şərəfinə xristianların əsas bayramlarından biridir. Dünyanın bir çox ölkələrində, lakin əsasən Avropa ölkələrində qeyd olunur. ABŞ-da Milad necə qeyd olunur? Bu ölkənin özünəməxsus ənənələri və bu bayramı qeyd etmək adətləri var. Ənənəyə görə, Amerikada Milad bayramı dekabrın 25-də qeyd olunur. Bu milli bayramdır, buna görə də bir çox dövlət idarələri, mağazalar, kafelər və s. bu gün bağlı olur, amma, şərtlər ştatdan ştata dəyişir. Miladın dini bayram olmasına baxmayaraq, onunla bağlı bir çox dünyəvi ənənələr var, məsələn, Şaxta baba, hədiyyələr və s. Amerika mədəniyyəti Milad bayramını ailə şam yeməyi və əyləncə ilə qeyd etmək üçün bir çox ənənələr yaratmışdır. Bayram ərəfəsində, Milad gecəsi (**Christmas Eve**) bütün qohumlar bir süfrəyə toplaşır. Təbii ki, hər kəs bir-birinə hədiyyələr verir. Amerikada Milad mahnıları (himnlər) geniş yayılmışdır. Ən məşhur himnlər "Hark the Herald Angels Sing", "Silent Night"dır. Bəzən

Milad ərəfəsində küçələrdə Milad mahnıları oxuyan bir xor görmək olar. Mələk paltarı geyinmiş uşaqlar Milad mahnılarını oxuyur və Allahu və onun oğlu İsanın doğulmasını izzətləndirirlər. Bir çox şəhərlərdə bayram paradları keçirilir. Milad bayramı Amerikada geniş miqyasda qeyd olunur. Bu bayrama hazırlaşan amerikalılar evin ən böyük otağına yolka qoyub, onu oyuncaqlar və şamlarla bəzəyir, bu ənənə ilk dəfə ingilislər arasında yaranıb [1, s. 18].

İngiltərədə Milad bayramını müxtəlif yollarla qeyd edirlər. Şotlandiya, Uels və Şimali İrlandiyanın öz xüsusi ənənələri və adətləri var. Xristianlarla yanaşı, İngiltərədə müxtəlif konfessiyaların bir çox nümayəndəsi yaşayır, onlar da Milad bayramını öz mədəniyyətlərinə və inanclarına uyğunlaşdıraraq qeyd edirlər [1, s.1-24]. İngiltərədə Milad bayramının tarixi eramızdan əvvəl 597-ci ildə xristian doktrinasını təbliğ edən və bütperəstləri yeni dinə gətirən Müqəddəs Avqustinin Romadan gəlişi ilə başlamışdır. Tədricən bütperəst bayramlar öz yerini xristian bayramlarına vermişdir. Ancaq hədiyyələr vermək, dəbdəbəli yeməklər hazırlamaq və ağacları bəzəmək adəti qalmışdır.

XXVII əsrdə Oliver Kromvel hakimiyyətə gəldikdən sonra, Milad bayramını bütperəst köklərinə görə qınadı və qanunla bu bayramın qeyd edilməsini qadağan etdi. Kahinlərə kilsələri bəzəməyə və Milad xütbələrini oxumağa icazə verilmirdi. Bütün bayram tədbirləri ləğv edildi, insanlar adi günlərdə olduğu kimi işləməyə məcbur edildi. Qanunu pozanları isə cərimə və hətta həbslə hədələyirdilər. Qadağa 20 ilə yaxın qüvvədə qaldı. Yalnız 1660-cı ildə taxta çıxan Kral II Çarlz tərəfindən bu qadağa ləğv edildi və Milad bayramı yenidən qeyd edilməyə başladı. İngiltərədə Milad bayramı dövlət bayramıdır. Bu gün bütün ölkə istirahət edir, məktəblər və əksər müəssisələr bağlanır. Böyük Britaniyada Milad, adətən, ailə dairəsində qeyd olunur – bu adət, bir-birindən nə qədər uzaq olsa da, yaxınların bir araya gəlməsini təşviq edir. Kilsədən uzaq olan insanlar Milad bayramını dünyəvi bayram kimi qeyd edir, dindar ailələrdə isə kilsə ənənələri müşahidə edilir.

Kraliça Viktoriyanın hakimiyyəti dövründə (1837-1901) bayram böyük populyarlıq qazandı. Məhz o zaman Milad bayramını qeyd etməyin bir çox ənənələri meydana çıxdı və bu günə qədər yaşayır. Böyük Britaniyada isə ölkənin əsas Milad ağacı Londonun Trafalqar meydanında qoyulur.

İngiltərədə Yeni ilin Miladdan daha az əhəmiyyətli olduğu iddia edilir, lakin bu tamamilə doğru deyil. Milad adətən ailə ilə qeyd olunan dini bayramdır. Yeni il dünyəvi bayramdır və bu günün hadisələri Miladdan fərqlidir. 31 dekabr - Yeni il gecəsi, rəsmi olaraq bayram günü deyil: insanlar işə gedir, mağazalar açıqdır, əksər şirkətlər adi qaydada işləyirlər. Böyük Britaniyada Yeni il yanvarın 1-də qeyd olunur. Bu, dövlət bayramıdır: əksər mağazalar və müəssisələr bağlıdır və ictimai nəqliyyat demək olar ki, işləmir. Britaniyalılar şənliklər təşkil edir, hədiyyələr mübadiləsi aparır və atəşfəşanlıq edirlər.

Amerikalılar «Yeni il bayramı»nı daha çox sevirlər və dekabrın 31-dən başlayaraq olduqca səs-küylü qeyd edirlər. 14 fevralda «Müqəddəs Valentin Günü»nün qeyd edilməsi Böyük Britaniyada ABŞ-dan daha tez başlayıb. Bu günün adı ölümə məhkum edilmiş xristian şəhid Valentinin adından götürülmüşdür. Amerikada bu gün 1777-ci ildən etibarən daha geniş qeyd edilir. Bu bayramı qeyd edənlər əzizlərinə hədiyyələr, güllər, şirniyyatlar, oyuncaqlar, şarlar və xüsusi kartlar (çox vaxt ürək şəklində) verirlər [2, s. 40]. «Hallowin» (Halloween) - hər il 31 oktyabrda qeyd edilən balqabaqlar bayramıdır. Bayram Böyük Britaniya və İrlandiya ərazisində yaşayan Şotland xalqı Keltlərin adətləri əsasında meydana çıxmışdır. Bu bayram hal-hazırda dünyanın müxtəlif ölkələrində qeyd edilir. Başlıca olaraq ABŞ, Böyük Britaniya, İrlandiya, Rusiya, Asiya qitəsində yerləşən Sinqapur, Cənubi Koreya, Yaponiya, Okeaniyada yerləşən Avstraliya, Yeni Zelandiya və bir çox dünya ölkələrində keçirilir [3, s. 14]. «**Analar Günü**» - Böyük Britaniya və ABŞ-da Analar Günü Rusiyada 8 Mart kimi qeyd olunur. Böyük Britaniyada bu bayramın kökləri Viktoriya dövrünə gedib çıxır, o zaman uşaqlar valideynlərindən ayrı yaşayıb işləyirdilər və onlara valideynlərinə ildə

yalnız bir dəfə baş çəkməyə icazə verilirdi. Bu gün onlar valideynlərinə kiçik hədiyyələr – çiçək dəstələri və təzə yumurta verirdilər. ABŞ-da Analar Günü hər il mayın ikinci bazar günü keçirilir. Böyük Britaniyada Analar Günü tarixi fərqlidir. Analar Günü tarixi hər il dəyişən Pasxa bayramı ilə əlaqədar olduğu üçün Birləşmiş Krallıqda ABŞ-dan fərqli bir tarixdə qeyd edilir. Böyük Britaniya, İrlandiya, Nigeriyada Analar Günü üçün eyni tarix mövcuddur. «Ümumdünya gülüş günü» ABŞ və Böyük Britaniyada da qeyd edilir. 1 aprel tarixində qeyd edilən bu gündə əylənmək üçün ABŞ-da media ölkənin ən axmaq adamlarının siyahısını açıqlayır, onlarla zarafat etdikləri barədə xəbərdarlıq edir. Bəziləri hesab edir ki, bu gün əvvəllər bir çox ölkələrdə zarafatlar və məzəli fəndlərlə müşayiət olunan yaz gəlişi günü kimi qeyd olunurdu. «Pasxa» (Easter) - ilin ən qədim və mühüm bayramıdır. Bayramın adı yəhudilərin «Pesax» bayramına gedib çıxır: İsrailin Misir əsarətindən xilas edilməsinə həsr olunmuş yəhudi Pasxa xristianların nəzərində İsanın ölümü və dirilməsi ilə bəşəriyyətin günahdan xilas edilməsinin prototipi idi. Amerikada Pasxa ən məşhur və sevimli bayramlardan biridir. Pasxa bayramı dövlət bayramı hesab edilməsə də, bir çox mağazalar və müəssisələr bu gün bağlanır və ya xüsusi qrafik üzrə işləyir. Bir çox amerikalılar arasında Pasxa yumurtalarını rəngləmək və uşaqlara hədiyyə olaraq konfet vermək kimi ənənə qalıb. Pasxanın ertəsi günü ABŞ Prezidenti hər il uşaqlarla birlikdə Ağ Evin gölməçəsində «Pasxa yumurtalarının diyirləndirilməsində» iştirak edir. Pasxa Avropa xristianlığının əsas bayramıdır. Baharın tam ayından sonrakı ilk bazar günü qeyd olunur. Şotlandiyada Pasxa bayramları cümə günündən bazar gününə qədər davam edir, Britaniyanın qalan ölkələrində çərşənbə axşamına qədər qeyd edilir. 1670-ci ilə qədər, bu gün monarxın başçılıq etdiyi Britaniya kral ailəsinin üzvləri təbəələrinə sədaqət və təvazökarlıqlarını göstərmək üçün bir neçə yoxsulun ayaqlarını yuyurdular. Ənənəyə görə, Pasxa yazda qeyd olunur və ingilislər üçün bu gün yeni paltar geyinmək adətdir, beləliklə yazın gəlişini, bütün həyatın çiçəklənməsini və əlverişsiz havanın getməsinə simvollaşdırır. Pasxa

dövründə məktəblər 2 həftəlik tətillərin üçün bağlanır. Böyük Britaniyada və ABŞ-da qeyd edilən bir bayram da «Beynəlxalq Solaxaylar Günü»dür. Bu gün ilk dəfə 1992-ci il avqustun 13-də qeyd olunub. Statistika görə, Böyük Britaniya əhalisinin təxminən 10%-i (6 milyondan çox insan) solaxaydır. Beynəlxalq Solaxaylar Günü sol əlindən istifadə etməyə üstünlük verən insanlara həsr olunmuş qeyri-rəsmi bayramdır. Keçirilən kampaniyanın məqsədi müxtəlif əvəzlilik istehsalçıların diqqətini solaxayların problemlərinə cəlb etməkdir: sağ əllə işləyən insanlar üçün nəzərdə tutulmuş əvəzlilik üzərində işləyərkən solaxaylar qeyri-təbii hərəkətlər edir, nəticədə psixoloji gərginlik keçirirlər. 1991-ci ildə ABŞ-da aparılan araşdırmaya görə, solaxayların istehsalat qəzalarında ölmə ehtimalı daha yüksəkdir.

1950-ci illərdə Böyük Britaniyada cəmi 5 faizə yaxın solaxay olduğu halda, hazırda ölkədə hər on nəfərdən biri solaxaydır. Böyük Britaniyanın məşhur solaxayları arasında baş nazir Uinston Çörçili, əfsanəvi admiral Nelsonu, Kraliça Viktoriyanı və digərlərini misal çəkmək olar. Digər ölkələrdə, xüsusən də ABŞ-da siyasətçilər, idmançılar, iş adamları, elm adamları, yazıçılar, sənətçilər arasında məşhur solaxaylar var. Bu yaxınlarda Amerikanın "Times" jurnalı dünyanın ən məşhur on solaxayını dərc edib. Siyahıya ABŞ prezidenti Barak Obama, Fransa imperatoru Napoleon və başqaları daxil olub. ABŞ-ın əvvəlki prezidentlərinin çoxu solaxay olub, məsələn, Harri Trumen, Ronald Reyqan, Corc Buş, Bill Klinton və digərləri. Bəzi ekspertlərin fikrincə, solaxaylar böyük natiqlik istedadına malikdirlər ki, bu da siyasi uğur əldə etmək üçün zəruri tələbdir.

Böyük Britaniyanın özünəməxsus bayramları:

Londonun tam mərkəzində - Horse Guards Parade meydançasında hər il hərbi parad keçirilir. Artıq illərdir ki, kraliça II Yelizaveta parada sahiblik edir. II Yelizavetanın faktiki doğum tarixinin aprelin 21-si olmasına baxmayaraq, çoxəsrlik ənənəyə görə, ölkədə əsas bayramlar iyun ayının ikinci şənbəsi keçirilir.

Britaniya İmperiyasının mövcud olduğu dövrdə İmperiya Günü qeyd olunurdu, lakin bu, uzun sürməmişdir. 1996-cı ildən Birləşmiş Krallığın Kraliçasının doğum günü kimi qeyd olunan Birlik Günü ilə əvəz olunmuşdur. Milli bayram təkcə millətin güclənməsi və özünü təsdiqi üçün deyil, həm də rəsmi məqsədlər üçün lazımdır. Belə ki, məsələn, xaricdə bu gündə səfirlərin öz ölkələrinin günü şərəfinə qəbullar təşkil etməsi adətdir, onlar vətənlərini təmsil edirlər, televiziya da çıxış edirlər və s.

«Müqəddəs Patrik Günü» hər il martın 17-də, İrlandiyanın səma himayədarı Müqəddəs Patrikin vəfatı günündə (e.ə. 385-461-ci illərdə) qeyd edilən mədəni və dini bayramdır. Müqəddəs Patrik Günü XVII əsrin əvvəllərində xristian bayramı kimi elan edilib və Katolik Kilsəsi, ayrı-ayrı protestant kilsələri (Anqlikan, Lüteran və xüsusilə İrlandiya Kilsəsi) tərəfindən qeyd olunur.

İngiltərədəki ən səs-küylü bayram, hər il noyabrın 5-də qeyd olunan «Guy Fawkes Günü»dür. Bu, xalq tərəfindən sevilən, lakin Böyük Britaniyada rəsmi istirahət günü hesab edilməyən bayramdır. İngilis dilindən tərcüməsi Tonqal Gecəsi və Atəşfəşanlıq Gecəsi kimi tanınan, hər il noyabrın 5-də, ilk növbədə, Böyük Britaniyada tonqallar və atəşfəşanlıq nümayişləri ilə qeyd olunan anma mərasimidir. Bu bayram orta əsrlər bayramıdır, hələ 1605-ci ildə baş vermiş, o vaxtdan dörd yüz ildir ki, təşkil edilir. Əyləncəsi ilə dünyanın istənilən festivalı ilə rəqabət apara bilən «Guy Fawkes Günü» hər il yüzlərlə və minlərlə turisti Böyük Britaniyanın meydanlarına toplayır.

Amerika Birləşmiş Ştatlarının özünəməxsus bayramı:

Amerika Birləşmiş Ştatların «Müstəqillik Günü» - 1776-cı ildə Böyük Britaniya Krallığından müstəqilliyini əldə etdiyi və Müstəqillik Bəyannaməsini imzaladığı gün, iyulun 4-də qeyd olunur. Müstəqillik Günü ABŞ-ın azad və müstəqil dövlət kimi doğum günü hesab olunur. Əksər amerikalılar bu bayramı sadəcə olaraq, keçirilmə tarixinə uyğun olaraq «4 iyul» adlandırırlar.

Böyük Britaniya və ABŞ-da festivallar da keçirilir. Bu festivallardan biri də «Pendir

yarışı»dır. Bu əyləncəli hadisə hər il İngiltərənin Kupers Hill şəhərində keçirilir. Mayın son bazar ertəsi təpədən 3,5 kg-dan 5 kg-a qədər ağırlıqda yerli pendir parçası aşağı atılır və bundan sonra yarış iştirakçıları təqibə atılırlar. Pendiri tutan şəxs onu mükafat olaraq alır və qalib olur. Təpənin ətəyində finiş xəttini birinci keçən digər iki nəfərə isə pul mükafatı verilir. Toqquşmalar, yıxılmalar və xəsarətlər yarışmaq istəyənləri dayandırmır. Festivalın keçirildiyi ərazinin yaxınlığında bir neçə təcili yardım maşını daim növbə çəkir. Yağışlı hava rəqabəti daha da çətinləşdirir. Festivalın zədə riskini nəzərə alaraq, yerli hakimiyyət bu yarış 2010-cu ildən qadağan etməyə çalışır. Amma pendir axtarışında iştirak etmək və eyni zamanda öz sağlamlıqlarını riskə atmaq istəyənlərin sayının artması bu festivalın yalnız populyarlığından xəbər verir.

Nəticələrin təhlili. Başqa ölkələrin xalqlarını anlamaq üçün təkcə dili bilmək kifayət deyil, bu ölkənin mədəniyyətini, tarixini bilmək lazımdır. Beləliklə, mədəni ənənələrin öyrənilməsi, xüsusən də, bu gün Böyük Britaniya və ABŞ ölkələrinin xalqları tərəfindən qəbul edilmiş müxtəlif festivalların, adətlərin qeyd edilməsi xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi, bu mövzunun aktuallığından bəhs edir. Tədqiqatın nəticələri göstərir ki, Böyük Britaniya və Amerika Birləşmiş Ştatlarının özünəməxsus maraqlı və müxtəlif mədəni adət-ənənələri var. Bir çox ənənələr və adətlər Böyük Britaniyadan ABŞ-a gətirilmiş, yeni xüsusiyyətləri ilə tətbiq olunmasına baxmayaraq, onlar hələ də Böyük Britaniyanın keçmişindən qaynaqlanır. Bu ölkələrin əsas dövlət bayramları müxtəlif dövrlərdə mövcud olub, lakin hər bir insanın həyatının ayrılmaz hissəsi olduğundan indiyə

qədər öz əhəmiyyətini itirməyib. Böyük Britaniya və ABŞ-da hansı bayramların olduğuna nəzər saldıqda, belə nəticəyə gələ bilərik ki, ingilislər və amerikalılar öz milli və dini bayramlarına çox bağlıdırlar [4, s. 58].

Yekun nəticələr. Bu gün dünya ölkələrində bayramların sayı çoxdur və hər bir ölkədə başqa heç bir ölkədə olmayan əlamətdar tarixi bayramlar olduğu kimi, bir çox ingilis dilli ölkələr arasında da ortaqlıq bayramları mövcuddur. Böyük Britaniya və Amerika Birləşmiş Ştatlarının özünəməxsus maraqlı və müxtəlif mədəni adət-ənənələri var. Bu adət və ənənələr hələ də mövcuddur və Böyük Britaniya və ABŞ-ın tarixinin, mədəniyyətinin, adət-ənənələrinin öyrənilməsi, insanların həyat şəraitini, onların sosial vəziyyətini, bütövlükdə ölkənin və onun ayrı-ayrı regionlarının tarixi keçmişini daha dərinləndirən dərk etməyə və öyrənməyə imkan verir.

ƏDƏBİYYAT

1. *Рождество*. Искусство: Прил. К «Первое сентября», № 23, 2007, с.1- 24.
2. **Кузнецова Н.** *День Святого Валентина*, Цветоводство. ISBN-978-5-17-048965-8, 2003 г. №1, с.40.
3. **Rogers Nicholas** *Samhain and the Celtic Origins of Halloween*. Halloween: From Pagan Ritual to Party Night, 2002, pp. 11-21. New York: Oxford Univ. Press. ISBN 0-19-516896-8.
4. **Токарев С.А.** *Календарные обычаи и обряды в странах зарубежной Европы*. Исторические корни и развитие обычаев. М.: Наука, 2003, с. 58.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАЗДНИКОВ В США И ВЕЛИКОБРИТАНИИ

Ж.М. Насирова

Азербайджанская Государственная Академия Физической Культуры и Спорта
jale.nasirova@sport.edu.az, orcid.org/0000-0002-5320-5654

Аннотация. В статье рассматриваются сходства и различия культурных традиций и обычаев этих стран, особенности праздников, роль праздников в культурной жизни стран, особенности общих праздни-

ков и фестивалей в каждой из двух стран.

Ключевые слова: *праздник, исследование, традиция, исторический смысл, сравнение, сходство, различие.*

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF HOLIDAYS IN THE UNITED STATES AND THE UK

J.N. Nasirova

Azerbaijan State Academy of Physical Education and Sport
jale.nasirova@sport.edu.az, orcid.org/0000-0002-5320-5654

Annotation. The article discusses the similarities and differences between the cultural traditions and customs of these countries, the characteristics of the holidays, the role of holidays in the cultural life of the countries, the

features of common holidays and festivals in each of the two countries.

Keywords: *holiday, research, tradition, historical meaning, comparison, similarity, difference.*